

Erling Oxdam (V):

Lov om ændring af straffeloven (strafansvar for juridiske personer) er emnet, og § 1 nævner, at en juridisk person kan straffes med bøde, når det er bestemt ved eller i henhold til lov.

Så kunne man spørge, hvad en juridisk person er. Det har den foregående ordfører været inde på. Det er anpartsselskaber, aktieselskaber, andelsselskaber, interessentskaber, foreninger, fonde, boer, kommuner og statslige myndigheder. Der mangler f.eks. stiftelser i den eksempelvis, som her er med, men der står jo til gengæld, at det omfatter enhver juridisk person, ethvert selskab, enhver kollektiv enhed, så selv om det er farligt at nævne en hel masse eksempler, behøver man ikke slutte modsætningsvis.

I modsætning til en juridisk person står naturligvis en fysisk person, som straffeloven i øvrigt omhandler. Ikke desto mindre omfatter lovforslaget også enkeltmandsfirmaer, for så vidt de navnlig under hensyntagen til deres størrelse og organisation kan sidestilles med de nævnte juridiske personer. Det finder jeg betænkeligt. Det er blevet påpeget i en lang række høringssvar til selve Straffelovrådets betænkning – f.eks. af præsidenten for Vestre Landsret, præsidenterne for retterne i Århus, Odense, Aalborg og Roskilde, Dommerfuldmægtigforeningen, politidirektøren i København, Rigsadvokaten, Foreningen af Politimestre i Danmark og politimesteren i Århus, altså i en bred række høringssvar – at det er betænkeligt, og ikke desto mindre har justitsministeren ladet Straffelovrådets forslag gå uforandret over i lovforslaget. Her bliver noget for Retsudvalget at se på i løbet af lovforslagets behandling, en præcisering af, hvad denne bestemmelse om enkeltmandsfirmaer skal betyde.

En bestemmelse, der er god, er den nye § 27 i straffeloven. Strafansvar for en juridisk person forudsætter, at der inden for dens virksomhed er begået en overtrædelse, der kan tilregnes en eller flere til den juridiske person knyttede personer eller den juridiske person som sådan. Det er det, der hedder tilregnelighed.

Her vil jeg sige, at Straffelovrådet har i den forbindelse overvejet de gældende særlovsbestemmelser om objektivi individualansvar, dvs. en enkelt persons ansvar for en handling eller undladelse, der hverken kan tilregnes ham som forsætlig eller uagtsom. Rådet foreslår, at anvendelsen af denne skærpede ansvarsform ophører i dansk ret. Det synes jeg er en god ting, men jeg vil gerne have at vide af justitsministe-

ren, om det er ordnet med den bestemmelse, jeg her nævnte.

Bestemmelsen om, at der også ved udmålingen af bøderne skal tages hensyn til den opnåede eller tilsigtede fortjeneste eller besparelse, finder jeg ganske rimelig.

Og der er en anden bestemmelse, der også er klar: Den bødefældte kan ikke kræve bøden betalt eller erstattet af andre. Man kan altså ikke vælte det over på andre, men til gengæld siger kommentarerne eller bemærkningerne, at hvis nogen har betalt den for den domfældte, så har han krav på at få pengene tilbage, og da det jo er en juridisk person – som jeg har nævnt hvad er – kan man selvfølgelig ikke indsætte en juridisk person, det har jo ingen mening, til afsoning, så derfor skal der aldrig i den slags sager her fastsættes en forvandlingsstraf.

Med hensyn til forældelse er der også noget, man må se på i udvalget. Hvis forældelsen afbrydes over for nogen, som har handlet på en juridisk persons vegne, har fristafbrydelsen også virkning i forhold til den pågældende juridiske person, men ikke omvendt. Her kræves en nærmere forklaring. Måske ville det være rigtigt med denne lov – selv om det er en lille lov, så er den svær – at man fik en teknisk gennemgang.

Formålet med loven er at virke præventivt og indføre nogle ganske generelle bestemmelser om kollektivt ansvar i straffeloven. Venstre vil kunne anbefale lovforslaget som helhed, bortset fra de ting jeg har nævnt her.

Gitte Seeberg (KF):

Min gennemgang af lovforslaget her bliver knap så teknisk som Venstres ordførers, men jeg vil sige, at når man bare læser lovforslaget og de enkelte bestemmelser, så ser det meget enkelt ud også rent juridisk, men når man går ned i bemærkningerne til lovforslaget, synes jeg, det bliver en lille smule indviklet og lidt problematisk.

Men lovforslaget bygger som bekendt på Straffelovrådets betænkning om juridiske personers bødeansvar, og når man nu har taget det op, så er det, fordi der er behov for i straffeloven klart at definere spørgsmålet om strafansvar for juridiske personer, herunder den kreds af personer, der er omfattet af lovens § 26. Det kan vi sådan set kun tilslutte os, og særligt glæder det os at se, at kommuner og statslige myndigheder nu også bliver omfattet af loven, i det omfang de udøver erhvervs mæssige aktiviteter. Den ligestilling er vi særdeles tilfredse med.